

Folkelig Retsfølelse.

Meddelt af Povl Andersen.

I den lille By Sekjær i Holsted Sogn, omtrent midtvejs mellem Kolding og Varde, skete der i Aaret 1858 en Gaardhandel, som fik et ret mærkeligt Efterspil, der var meget interessant i juridisk og kulturhistorisk Henseende. Som tidstegnende, stedlig Baggrund for Begivenheden skal dette nævnes: Sekjær bestod indtil 1850 eller 51 af to Gaarde, som laa temmelig tæt sammen, kun adskilte ved en Vej. For lang Tid tilbage var der, i Følge Arkivar O. Nielsens Beskrivelse af Malt Herred, kun én Gaard, og at der har været noget stort ved Gaarden, derom vidnede det til Sekjær hørende lukkede Stolestade i den gamle Holsted Kirke. Den østre Gaard blev delt mellem to Plejesønner, hvoraf den ene var fra den vestre, og derved blev der tre Gaarde i Sekjær. I Aaret 1843 blev Manden paa den vestre Gaard — Jens Olesen hed han — dræbt af Lynet, mens han sad og skærpede sin Le inde i Bryggerset foran den aabne Skorsten, hvorigennem Lynstraalen slog ned. Lynet tændte ikke, men rumsterede en Del i Stuerne. Sønnen, Ib Jensen, blev paa Grund af Faderens Død Gaardmand og gift i en temmelig ung Alder med en net Pige af god Familie og med Penge. Giftermaalet ordnedes

af ældre Venner og Slægtninge, uden at de unge egentlig vare tilbørligt med paa Sagen; navnlig var Pigen ikke rigtig glad ved Partiet. Følgen var, at Ægteskabet ikke blev lykkeligt. Efter at der var gaaet en Del Aar, og Ægteparret havde avlet tre Børn, blev det enigt om at skilles og skifte Gaarden og Børnene. Konen beholdt Hjemmet og de to af Børnene, og Manden fik en større Parcel og det ene Barn til sin Part. Sommeren derefter byggede han paa Parcellen og fik Stuehus og Stald færdigbygget og besat med tilbørlig Besætning ude og inde.

Saa skete det, at Ib Jensen solgte sin ny Gaard eller rettere lod sig den franarre af en Mand, som boede paa Vardeegnen. Køberen skulde overtage Gaarden med al Besætning og alt Indbo, som den stod, uden at give noget som helst Vederlag andet end overtage den paa Gaarden hæftende Gæld, saa Sælgeren blev aldeles blank. Gaarden var ikke forgældet, saa det var underligt, at Ib Jensen kunde finde paa saaledes at give al sin Ejendom bort til en Mand, som han ikke kendte noget til, saa meget mer som det ikke kunde ske under Paavirkning af Drik, da Ib Jensen ikke drak Spiritus. Der fortaltes dog, at Køberen havde paa Rejse sammen med ham faaet ham til at nyde nogle velsmagende Drikke, som vare berusende, og dette i Forbindelse med raffineret Veltalenhed havde været Aarsag til denne aparte Handel. Ib Jensen var just ikke nogen »Krudtopfinder«, men han havde dog almindelig normal Tankegang, og han indsaa meget snart, at hans Gaardhandel var en ravgal Forretning; men Køberen havde snildelig faaet Papirerne bragt i Orden i en Fart, inden Sælgeren kom til at tale med Naboerne, saa Fortrydelsen kom for silde. Køberen sendte en Karl til foreløbig at bestyre Gaarden,

passé Kreaturerne og arbejde noget med Hestene, for saa vidt han havde Tid tilovers fra den nødvendige Syssel, selv blev han boende paa sin Gaard vesterhenne. I Førstningen kom han en Vending af og til for at se til Gaarden og dens Bestyrer; men efterhaanden kom han sjældnere, formentlig fordi han mærkede, at Omegnens Beboere ikke yndede hans Fremgangsmaade ved Gaardhandelen.

Imidlertid gik Ib Jensen omkring til sine Slægtninge og beklagede sin Dumhed i høje Toner, og Egnens Folk nærrede Medynk for ham og Forbitrelse mod Manden, som havde narret ham. Ib Jensens fraskilte Hustru gjorde ingen Undtagelse fra Reglen med Hensyn til de Følelser, der nærredes overfor ham og Gaardkøberen. En Dag, da denne havde besøgt Gaarden og paa Hjemturen kørte paa Vejen, der gaar mellem de fornævnte to gamle Sekjær Gaarde, raabte hun saa højt, at den vejfarende kunde høre det: »Hans, kom i Hast med Bøssen!« Det var selvfølgelig ikke Konens Mening, at der skulde skydes paa den kørende; men denne fandt det dog raadeligst at trække Pисken og køre forbi Gaarden alt hvad Remmer og Tøj kunde holde, som der siges, naar man vil betegne en meget hurtig Kørsel.

Stemningen var saaledes alt andet end venlig overfor den ny Gaardejer i Sekjær, og der var sagtens flere paa Egnen, som spekulerede paa at fortrædige ham paa en eller anden passende Maade. Saa fremkom der et Forslag til Ib Jensen fra dennes Svoger og Fætter, gaaende ud paa, at han skulde bortføre alt Løsøret fra Gaarden under Paastand af, at det var hans Ejendele, og det skulde saa holdes hemmeligt, hvor Sagerne førtes hen. Forslagets Iværksættelse blev planlagt saaledes: Ib Jensen skulde bestille Vogne til at møde ved Gaarden paa en

bestemt Tid for at transportere »Flyttegodset«. Et Par Timer iforvejen vilde de to Mænd (Svogeren og Fætteren) forsynet med Brændevin besøge Bestyreren, som var ene paa Gaarden, og saa skulde han drikkes fuld, saa der kunde være Fred for ham, naar Flyttevognen mødte frem. Mændene kendte Karlens Passion for Spiritus.

Det gik efter Planen, men Karlen mærkede imidlertid Uraad, saa det lykkedes ikke Mændene at faa ham til at drikke, og da første Vogn kom til Stede, var han fuldstændig ædru, og han nedlagde bestemt Paastand mod, at der toges noget bort, da Ib Jensen begyndte at bære ud af Huset. Denne brød sig ikke om, hvad Karlen sagde, men fortsatte sin Beskæftigelse, og Svogeren og Fætteren maatte hjælpe ham med at udbære Møbler og læsse Vognen, som omsider blev fuldpakket og kørte bort. Det var da Aften, og der ankom saa flere Vogne fra omliggende Gaarde. Endelig gav Bestyreren sig til at drikke med de to Mænd og med Kuskene, saa han blev komplet afdrukken, og derefter mærkede han ikke, hvorledes det gik til paa Gaarden i Løbet af Natten. Flytningen eller Plyndringen, som maa være det rigtigste Udtryk, blev saa grundig udført, at der intet levnedes af, hvad der flyttes kunde: Indbo, Kreaturer, Heste, Avlsredskaber, Hø, Halm og Sæd førtes bort, saa da næste Dag brød frem, vare Husene fuldstændig tomme. Karlen havde nu ikke mere at gøre der paa Gaarden, siden Hestene og Kreaturerne vare borte, hvorfor han forlod Pladsen for at melde det passerede til Gaardens Ejer. Man var spændt paa, hvad Ejeren vilde foretage, naar han modtog Karlens Meddelelse om Nattens Begivenhed; man troede, han vilde sætte Politiet i Bevægelse, — men nej, Manden forholdt sig ganske rolig og lod den tomme Gaard skøtte sig selv, og den stod saaledes et halvt

Aar uden Beboelse og uden Tilsyn. Endelig blev der berammet Tvangsavktion over Gaarden for resterende Afgifter, og da Avktionsdagen oprandt og Øvrigheden mødte, indfandt Ejeren sig. En Sønderjyde var højstbydende og fik Tilslag paa Gaarden. Hvormeget der blev tilovers fra Gældens Dækning som Fortjeneste til Ejeren, vides ikke; men paa Grund af det billige Køb har han vel erobret en Del, uagtet Gaardens Avktionspris var meget lav, hidrørende fra, at Gaarden var ude af Drift og uden Besætning. Plyndringshistorien blev slet ikke berørt ved Avktionen. Herredsfuldsmægtigen, som var Avktionsholder, fik den fratrædende Ejer til at underskrive, at han var tilfreds med Forretningen, og at han ikke havde noget Krav at gøre gældende. Der fortalte, at det var Mandens Agt efter Avktionens Afholdelse at have sat Ib Jensen og Naboerne under Tiltale — han havde faaet nøjagtig Underretning om, hvem der havde kørt »Flyttegods« —, men Fuldmægtigen havde bundet ham ved den Form, han gav Erklæringen, som Manden underskrev. Ib Jensen slap for Tiltale og beholdt alt, hvad han havde reddet fra Gaarden i hine mindeværdige Nattetimer, og saa er der blot at tilføje til Slutning, at den fratrædende Ejer fandt paa at tillægge Ib Jensens Søn 200 Rigsdaler som Gave; han vilde nu vise sig fra en human Side, saa der var ingen Grund til at skyde ham.

Ib Jensen og hans fraskilte Hustru ere døde for mange Aar siden, og deres tre Børn ere ogsaa døde. Gaarden, der plyndredes, har skiftet Ejer mange Gange siden den Tid. Den har fire Huslænger og ligger smukt omgiven af Have og Træplantning.
